Evropski parlament
2019-2024

Odbor za zunanje zadeve

2023/2126(INI)

13.9.2023

OSNUTEK POROČILA

o priporočilu Evropskega parlamenta Svetu, Komisiji in podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o odnosih med EU in ZDA
(2023/2126(INI))

Odbor za zunanje zadeve

Poročevalec: Tonino Picula

VSEBINA

Stran

PREDLOG PRIPOROČILA EVROPSKEGA PARLAMENTA 3

PREDLOG PRIPOROČILA EVROPSKEGA PARLAMENTA

Svetu, Komisiji in podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o odnosih med EU in ZDA
(2023/2126(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 2. decembra 2020 o novi agendi EU-ZDA za globalne spremembe (JOIN(2020)0022),

– ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 7. decembra 2020 o odnosih med EU in ZDA,

– ob upoštevanju skupne izjave predsednice Ursule von der Leyen in predsednika ZDA Bidna z dne 10. marca 2023,

– ob upoštevanju skupne izjave čezatlantskega dialoga zakonodajalcev z dne 17. junija 2023,

– ob upoštevanju vrha Nata v Vilni, ki je potekal 11. in 12. julija 2023,

– ob upoštevanju skupne izjave Sveta za trgovino in tehnologijo med EU in ZDA z dne 31. maja 2023,

– ob upoštevanju 9. skupne izjave Sveta za energijo ZDA in EU z dne 7. februarja 2022 in 10. skupne izjave Sveta za energijo ZDA in EU z dne 4. aprila 2023,

– ob upoštevanju skupne izjave Evropske komisije in Združenih držav z dne 25. marca 2022 o evropski energetski varnosti,

– ob upoštevanju tretje skupne izjave EU in Nata, podpisane 10. januarja 2023,

– ob upoštevanju upravnega dogovora med Evropsko obrambno agencijo in ministrstvom za obrambo Združenih držav Amerike, podpisanega 26. aprila 2023;

– ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2021/750 z dne 6. maja 2021 o sodelovanju Združenih držav Amerike pri projektu PESCO za vojaško mobilnost[1],

– ob upoštevanju skupnega sporočila o vesoljski strategiji EU za varnost in obrambo, sprejetega 10. marca 2023,

– ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o čezatlantskih odnosih, zlasti resolucije z dne 26. marca 2009 o stanju čezatlantskih odnosov po volitvah v ZDA[2], resolucije z dne 13. junija 2013 o vlogi EU pri spodbujanju širšega čezatlantskega partnerstva[3],

[1] UL L 160, 18.6.2011, str. 112.
[2] UL C 117 E, 6.5.2010, str. 198.
[3] UL C 65, 19.2.2016, str. 120.

resolucije z dne 12. septembra 2018 o stanju odnosov med EU in ZDA[4] ter resolucije z dne 6. oktobra 2021 o prihodnjih odnosih med EU in ZDA[5],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. januarja 2023 o izvajanju skupne zunanje in varnostne politike – letno poročilo za leto 2022[6],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. januarja 2023 o izvajanju skupne varnostne in obrambne politike – letno poročilo za leto 2022[7],

– ob upoštevanju člena 118 Poslovnika,

– ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A9-0000/2023),

A. ker je za premagovanje številnih kriz na obeh straneh Atlantika potrebno tesno čezatlantsko sodelovanje, ki temelji na načelu partnerstva skupnega vodstva in odgovornosti;

B. ker je čezatlantsko partnerstvo na področju zunanjih zadev ključno za uveljavljanje in krepitev načel mednarodnega prava in večstranskega sodelovanja v kontekstu ruske vojaške agresije proti Ukrajini;

C. ker so Združene države Amerike s svojo dvostransko podporo Ukrajini pokazale resnično solidarnost z EU, saj si skupaj prizadevamo za zaščito miru in varnosti na evropski celini, pa tudi načel mednarodnega prava in Ustanovne listine OZN;

D. ker bo skupno nasprotovanje brutalnosti ruske vojaške agresije proti Ukrajini v prihodnjih mesecih še pomembnejše;

E. ker morata čezatlantski dialog in parlamentarna diplomacija med EU in ZDA še naprej reševati svetovne izzive;

F. ker bi za številna vprašanja, pri katerih sodelujemo, prinesla ogromne koristi še močnejša parlamentarna razsežnost med kongresom ZDA in Evropskim parlamentom, kar bi okrepilo ozaveščenost javnosti, demokratično legitimnost, nadzor in sposobnost uresničevanja naših skupnih prizadevanj;

G. ker je v strateškem kompasu, sprejetem marca 2022, eden njegovih glavnih delov namenjen vlogi partnerstev, in se v njem poziva k močnejšim prilagojenim dvostranskim partnerstvom, zlasti z ZDA in Natom;

1. priporoči, naj Svet, Komisija in podpredsednik Komisije/visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko:

   (a) si prizadevajo za spodbujanje še močnejšega, vzajemno koristnega partnerstva med EU in ZDA, da bi se soočili z novimi in nevarnimi razmerami, ki oblikujejo naše

[4] UL C 433, 23.12.2019, str. 89.
[5] UL C 132, 24.3.2022, str. 70.
[6] UL C 214, 16.6.2023, str. 26.
[7] UL C 214, 16.6.2023, str. 54.

družbe in skupnosti;

(b) spodbujajo odprto strateško avtonomijo EU kot sredstvo za uresničevanje legitimnih interesov EU in obenem krepijo čezatlantske vezi in povečajo skupni vpliv EU in ZDA na svetovnem prizorišču;

(c) ponovno potrdijo, da so strateški čezatlantski odnosi še vedno pomembni za obnovo in oživitev večstranskega mednarodnega reda, ki temelji na pravilih, v središču katerega sta sistem OZN in mednarodno pravo;

(d) okrepijo čezatlantsko partnerstvo v boju za demokracijo, mednarodni red, ki temelji na pravilih, in multilateralizem;

(e) okrepijo odgovornost in odpornost naših demokratičnih sistemov na obeh straneh pred volitvami v naslednjem letu ter okrepijo čezatlantski dialog in sodelovanje na področju politik, ki podpirajo demokracijo, človekove pravice in pravno državo, ter se borijo proti dezinformacijam in tujemu vmešavanju avtoritarnih režimov;

Sodelovanje na področju zunanje politike

(f) nadaljujejo popolno usklajevanje med EU in ZDA glede učinkovitih mednarodnih sankcij za Rusijo, Belorusijo in vse tiste, ki omogočajo rusko agresijo, da bi čim bolj zmanjšali rusko sposobnost za nadaljevanje vojne in drugih agresij proti njenim sosedam ter preprečili izogibanje sankcijam;

(g) nadaljujejo sodelovanje EU in ZDA z Ukrajino, da bi podprli njen proces reform in razvili dolgoročni načrt za obnovo;

(h) okrepijo dvostransko sodelovanje med EU in ZDA v okviru mednarodnih forumov, kot sta G7 in G20 ter na ravni splošne skupščine OZN, da bi izolirali Rusijo ter spodbudili sodelovanje z državami, ki so resnično zainteresirane za spodbujanje multilateralizma in zagovarjanje na pravilih temelječega mednarodnega reda;

(i) nadaljujejo odlično sodelovanje v boju proti tujim manipulacijam z informacijami in vmešavanju ter povečajo našo pripravljenost proti zlonamerni uporabi tehnološkega napredka za škodovanje našim skupnim interesom;

(j) ocenijo pomen močnega zbliževanja čezatlantskih stališč do Kitajske, pri tem pa vse bolj gradijo na strategiji za zmanjševanje tveganj, hkrati pa iščejo načine za sodelovanje s Kitajsko glede nekaterih svetovnih izzivov;

(k) skupaj vzpostavijo stike z državami svetovnega juga in okrepijo našo zmogljivost za partnersko delo in našo zavezanost demokratičnim vrednotam, mednarodnemu redu, ki temelji na pravilih, ter sodelovanju s svetovnim jugom na privlačni alternativni poti k digitalnemu razvoju;

(l) preučijo načine za ustvarjanje sinergij in možnosti sodelovanja EU in ZDA s Kitajsko v večstranskih okvirih o skupnih in svetovnih izzivih, kot so podnebne spremembe, tveganja, povezana z zdravjem, spoštovanje človekovih pravic, kibernetski prostor, nadzor nad oborožitvijo, neširjenje orožja in nastajajoče

prelomne tehnologije;

(m) sodelujejo z ZDA in partnerji po vsem svetu, da bi čim bolj zmanjšali tveganja, ki izhajajo iz širjenja občutljivih tehnologij, hkrati pa ohranili najvišjo stopnjo odprtosti za mednarodno sodelovanje;

(n) poglobijo sodelovanje pri oblikovanju demokratičnih standardov za uporabo tehnologije z uskladitvijo svojih strategij digitalne diplomacije, da bi branili naše vrednote, okrepili našo varnost in spodbujali digitalne standarde, ki zagotavljajo demokracijo, doma in po svetu;

(o) poglobijo skupna čezatlantska prizadevanja za zagotovitev ključne čezatlantske infrastrukture ter razvoj varne in odporne infrastrukture s partnerji za povezljivost informacijske in komunikacijske tehnologije po vsem svetu;

(p) zagotovijo, da bodo EU in ZDA skupaj z drugimi pomembnimi partnerji ustvarile zanesljive poti za čezatlantski prenos podatkov in varne alternative, da se bo pretok podatkov lahko ohranil ali hitro obnovil tudi v primerih poskusov motenj;

(q) spodbujajo tesnejše partnerstvo z ZDA in drugimi podobno mislečimi partnerji v indijsko-pacifiški regiji;

(r) nadaljujejo sodelovanje EU in ZDA na Zahodnem Balkanu, da bi države v tej regiji približali članstvu v EU in nadaljevali dialog med Beogradom in Prištino, ki ga podpira EU;

(s) poudarijo, da je treba nadaljevati dobro dvostransko sodelovanje v zvezi z našimi politikami za bližnjevzhodni mirovni proces ter še naprej usklajevati naša prizadevanja za spodbujanje pozitivnega razvoja v širši regiji;

(t) krepijo čezatlantsko sodelovanje na področju situacijskega zavedanja, diplomatskih odzivov, krepitve zmogljivosti in krepitve kibernetske odpornosti v okviru kibernetskega dialoga med EU in ZDA;

(u) zagotovijo, da bodo ZDA ostale pomemben partner za energetsko varnost EU;

(v) nadalje operacionalizirajo tesnejši čezatlantski dialog in sodelovanje na področju obnovljivih virov energije;

(w) si prizadevajo za dogovor med EU in ZDA o skupni metodologiji izračuna ogljičnega odtisa;

Varnostno in obrambno sodelovanje

(x) nadgradijo tretjo skupno izjavo EU in Nata ter nadalje operacionalizirajo sodelovanje med EU in Natom na področjih, kot so odpornost in zaščita kritične infrastrukture, nastajajoče in prelomne tehnologije, vesolje, varnostne posledice podnebnih sprememb ter tuje manipulacije z informacijami in vmešavanje;

(y) poglobijo partnerstvo na področjih sodelovanja, predvidenih v strateškem konceptu Nata in strateškem kompasu EU, zlasti na področju vojaške mobilnosti,

infrastrukture za dvojno rabo, odpornosti in vključujočih skupnih vaj;

(z) okrepijo sodelovanje med obrambnimi podjetji ZDA in EU pri skupnih projektih, s katerimi naj bi dosegli skupne varnostne in obrambne cilje ter zagotovili boljšo interoperabilnost med EU, ZDA in Natom;

(aa) spodbujajo nadaljnje sodelovanje na področju obrambe med EU, njenimi državami članicami in ZDA, tako da izvedejo upravni dogovor med Evropsko obrambno agencijo in ministrstvom Združenih držav za obrambo glede na njegov pomen v sedanjih geopolitičnih razmerah;

(ab) nadaljujejo usklajevanje vojaške podpore Ukrajini v okviru kontaktne skupine za obrambo Ukrajine;

(ac) poglobijo sodelovanje na področju varnosti v vesolju z ZDA;

(ad) skupaj obravnavajo širjenje ruskih in kitajskih informacijskih manipulacij in vmešavanja, zlasti v kontekstu nezakonite ruske vojne proti Ukrajini in njenega vpliva na Zahodni Balkan, Afriko in Latinsko Ameriko;

°

° °

2. naroči svoji predsednici, naj posreduje to priporočilo Svetu, Komisiji in podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko.